

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	04-07-2016	
Šifra:	312-01110-111	
Povezava:	010-04116-181	
EPA:		EU:
Sign. zn.:		
Kratica:		

Državni svetnik
Alojz Glavač

Moravske Toplice, 4. julij 2016

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
Predsednik
Državnega sveta

Zadeva: Vprašanje Ministrstvu za okolje in prostor glede postopka določanja cene oskrbe s pitno vodo

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) da se na Ministrstvo za okolje in prostor naslovi naslednje

v p r a š a n j e:

Kakšno ceno oskrbe s pitno vodo plačujejo uporabniki na enotnem sistemu oskrbe s pitno vodo na območju več občin, kadar je na tem območju eden in skupen izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo (12. člen Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja)?

Obrazložitev:

Cene javne službe oskrbe s pitno vodo v posameznih občinah po Sloveniji za posamezne uporabnike so zelo različne. Posebej pa je zadeva problematična, kadar gre za novozgrajeno javno infrastrukturo (vodovod), ki je vrednostno zelo visoka. Eden takih primerov je pomurski vodovod oz. konkretnije vodovodni sistem v sklopu projekta Oskrba s pitno vodo Pomurje – Sistem B (javno podjetje Vodovod Sistema B, d. o. o.).

Sistem B je gradilo dvanajst občin Upravne enote Murska Sobota iz sredstev Evropskega kohezijskega sklada, državnih sredstev in občinskih sredstev. Medobčinska pogodba med 12 občinami in Ministrstvom za okolje in prostor ter aneks k tej pogodbi jasno določa, da bo s Sistemom B upravljalo skupno javno podjetje Vodovod Sistema B, d.o.o. Prav tako je v odlokih o oskrbi s pitno vodo ter v pogodbi o ustanovitvi podjetja jasno določeno, da bodo uporabniki imeli enake cene oskrbe s pitno vodo v vseh dvanajstih občinah v skladu s predpisi. Tudi dileme glede omrežnine in vodarine ni, saj je jasno, da uporabnik plača oboje. Da bi dosegli ta cilj, morajo občine potrditi na svetu ustanoviteljic javnega podjetja Vodovod Sistema B, d. o. o, ki je izvajalec javne službe, Elaborat o oblikovanju cene storitve javne službe oskrba s pitno vodo v občinah Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci, Tišina (v nadaljevanju: elaborat). Pri tem pa se zapleta. Javno podjetje Vodovod Sistema B, d. o. o, je pripravilo nekaj variant elaborata. Pri ceni vodarine so si bile občine enotne, pri ceni omrežnine pa ne.

Medtem ko je pri ceni omrežnine deset občin Sistema B zagovarjalo načelo, da se od skupnega zneska amortizacije za javno infrastrukturo v vseh dvanajstih občinah odšteje 40 % za enotno subvencijo omrežnine, ostalih 60 % vrednosti pa se razdeli občinam kot namenska sredstva za poslovni najem javne infrastrukture, ki je prenešana v upravljanje javnemu podjetju Vodovod Sistema B, d. o. o., sta občini Beltinci in Murska Sobota temu nasprotovali. Zagovarjali sta tezo o "generirani omrežnini" oz. zbrani omrežnini od uporabnikov v posamezni občini, ki naj bi bila osnova za prihodek občinskih proračunov oz. osnova tudi za morebitno subvencijo za ta del cene. Pri tej rešitvi je ostalih deset občin prepričanih, da je takšna rešitev nezakonita in v končni situaciji lahko pomeni velike razlike v ceni vodooskrbe med posameznimi uporabniki v tem sistemu.

Če konsistentno sledimo zakonodaji s tega področja, je jasnih nekaj osnovnih pojmov:

1. Omrežnina ni vzrok, ampak je posledica pri določanju cene;
2. Vzrok za omrežnino je vrednost javne infrastrukture, ki jo občine vrednotijo v svojem premoženju, ki so ga prenesle v upravljanje javnemu podjetju skladno z zakonom in slovenskimi računovodskimi standardi. Vrednost tega premoženja je določena in je ni mogoče spreminjati naknadno, saj je bil model financiranja jasen. V skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja je poslovni najem najmanj v višini amortizacije tega premoženja prihodek občin, ki je namenski (3. člen uredbe).

Ker je tudi Računsko Sodišče mnenja, da morajo biti cene te storitve vzdržne in enotne v okviru enega izvajalca javne službe, cena vodooskrbe za končnega uporabnika ne more biti različna od občine do občine. Npr. Občina Hodoš ima približno tristo prebivalcev, Mestna občina Murska Sobota pa okoli dvajset tisoč. Po modelu pobrane omrežnine v posamezni občini, ki je prihodek proračuna občine, iz katerega je možno subvencionirati del cene oskrbe s pitno vodo, bi za posamezne skupine uporabnikov nastale nekaj desetkratne razlike v ceni. To pa ni vzdržen model in tudi zelo odstopa od temeljnih izhodišč kohezijske politike. Ker je financiranje sistema potekalo tudi s pomočjo Evropskega kohezijskega sklada, obstaja možnost vračanja sredstev zaradi nedoseganja zastavljenih ciljev.

Glede na navedeno se postavlja vprašanje, ali Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja spremembo Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja, ki bi poenotila merila in postopke v zvezi s to najpomembnejšo javno službo. Ne nazadnje je v postopku sprejem ustavnih sprememb, na podlagi katerih bo Ustava določila pravico do dostopa do pitne vode.

Državni svetnik
Alojz Glavač, l.r.